

Årsmelding for Norsk ICOM 2018

Ved utgangen av 2018 var medlemstallet i Norsk ICOM på 759 medlemmer, en gledelig økning fra 710 ved årets begynnelse.

ÅRSMØTET

Årsmøtet i Norsk ICOM ble holdt 19. april på Fru Haugans hotell i Mosjøen som del av det nasjonale museumsmøtet. 31 personer var til stede. Årsmøtet gjennomgikk årsmøtesaker i tråd med vedtektene, godkjente årsmelding, regnskap, arbeidsplan og budsjett, og foretok valg. Valgperioden for styrets medlemmer ble besluttet utvidet fra to til tre år fra 2019, maksimal funksjonstid er fortsatt seks år.

STYRET

Frem til årsmøtet i april hadde Norsk ICOMs styre denne sammensetning:

Leder: Paal Mork

Sekretær: Stein Adler Bernhoft

Kasserer: Anne-Kari Skår

Styremedlemmer: Kathrin Pabst og Grethe Paulsen Vie

Varamedlem: Mimi C. Rode Wiik

Årsmøtet valgte dette nye styret:

Leder: Paal Mork

Sekretær: Stein Adler Bernhoft

Kasserer: Mimi C. Rode Wiik

Styremedlemmer: Kathrin Pabst og Birgitta Fossum

Varamedlemmer: Charis Gullickson og Atle Ove Martiniussen

BDO ble valgt som revisor for Norsk ICOM.

Som valgkomité ble følgende valgt:

Ellen Lerberg (leder), Ottar Grepstad og Anne-Kari Skår.

Styret har i 2018 hatt tilsammen 5 møter. Fire møter ble holdt i Oslo, ett som telefonmøte. Styret har i 2018 behandlet i alt 45 saksnummer. Styret har også vært samlet under Norsk ICOMs fagdag i Kristiansand i april og under det nasjonale museumsmøtet i Mosjøen. Det har i tillegg vært kontakt pr. e-post og telefon, og enkelte saker er av tidshensyn behandlet via e-postrunder mellom styremøtene.

ARBEIDSMÅL

Norsk ICOMs arbeidsmål tar utgangspunkt i ICOMs strategiske plan, med spesiell vekt på å:

1. Styrke vår internasjonale deltakelse gjennom å stimulere norske museer og ansatte til aktivt å delta i internasjonale aktiviteter og komitearbeid.

Tiltak i 2018:

Tilby reisestøtte for deltagelse i internasjonale møter

Arrangere fagdag for medlemmer og ICOM NORD i april

Delta på ICOMs Advisory Meeting i juni

Legge frem Oslos kandidatur for ICOMs Generalkonferanse 2022

2. Videreutvikle arbeidet med museumsetikk.

Tiltak i 2018:

Styrke fokus på etikk gjennom kurs, foredrag og etiske retningslinjer

3. Videreføre arbeidet med Blue Shield og arbeidet mot ulovlig handel med kulturarv.

Tiltak i 2018:

Delta i arbeidet i den norske Blue Shield-komiteen.

4. Medvirke til en generell kompetanse- og kvalitetsutvikling for både enkeltpersoner og institusjoner.

Tiltak i 2018:

Videreutvikle kommunikasjon med medlemmene med vekt på digitale løsninger.

Publisere reiserapporter.

Promotere Den internasjonale museumsdagen.

MEDLEMSKAP

Ved årets begynnelse hadde Norsk ICOM 710 medlemmer, ved årets utgang var det økt til 759 medlemmer.

Personlige medlemmer: 535

Seniormedlemmer/Studentmedlemmer: 142

Institusjoner: 82

Kontingentsatsene for 2018 var

Personlig medlem: kr 750,-

Seniormedlem/studentmedlem: kr 530,-

Institusjonsmedlemmer:

Med budsjett opp til kr 8 mill.: kr 5400,- (5 kort)

Med budsjett fra kr 8 til 40 mill.: kr 6800,- (6 kort)

Med budsjett fra kr 40 til 80 mill.: kr 8000,- (7 kort)

Med budsjett over kr 80 mill.: kr 9900,- (8 kort)

FAGLIGE REISER

Medlemmer i Norsk ICOM kan søke om reisestøtte for å delta på faglige møter i internasjonale komiteer. Det kom 16 søknader, fire trakk søknaden sin, og det ble dermed innvilget støtte til 12 deltagere. Det ble til sammen utbetalt kr. 80 000 i reisestøtte til følgende deltagere:

Anita Kongssund	Nasjonalmuseet
Leif Pareli	Norsk Folkemuseum
Morien Rees	Varanger Museum
Stein Adler Bernhoft	MIST
Eystein Markusson	Narviksenteret
Hildegunn Gullåsen	Nasjonalmuseet
Bjørnar Bruket	Rockheim ,MIST
Anne Kari Skaar	Arkeologisk museum, UiS
Mari Mathisen	Kulturhistorisk museum
Paal Mork	Norsk Folkemuseum
Elisabeth Steen	Nordea Museum
Tone Cecilie Simensen	Kulturhistorisk museum, UiO
Karls gård	

Betingelsen for reisestøtte er at man etterpå skriver en kort artikkel med faglig innhold fra konferansen, samt sender inn bilder. Etter styrets godkjenning blir denne som hovedregel lagt ut på Norsk ICOMs hjemmesider. Disse fagartiklene er viktige bidrag til deling av erfaringer og kunnskap fra de mange fagkonferansene i ICOM. Styret stiller derfor krav til de medlemmer som får reisestøtte om at artiklene skal holde en høy kvalitet.

Andre internasjonale reiser

I tillegg til faglig reisestøtte kan medlemmer som har sentrale verv eller er president i en internasjonal komite søke reisestøtte for å delta på møter i ICOMs sentrale organer.

Norsk ICOM deltok med egen stand under Advisory Councils møte i Paris i juni for å fremme Oslo som kandidatby under valget av arrangør av ICOMs generalkonferanse 2022. Her deltok Paal Mork, Mimi Rode Wiik og Kathrin Pabst fra styret, samt Guillaume Dupuy fra Visit Oslo og Per Rekdal som er leder for Working group on Governance. Per Rekdal og Kathrin Pabst diskuterte også mulighetene for en internasjonal komité for etikk, og Morien Ries deltok i et nettverk for bærekraft under junimøtet. Norsk ICOM ga reisestøtte til styremedlemmene og Per Rekdal.

Internasjonalt komitearbeid

Etter generalkonferansen i 2016 har Norge følgende representasjon i de internasjonale komiteer og styrende organer:

Tove Eivindsen, NTNU, er styremedlem i ICOM MPR

Stein Adler Bernhoft, MiST, avd. Trøndelag Folkemuseum, er styremedlem i ICAMT

Paal Mork, Norsk Folkemuseum, er medlem av FIREC, ICOMs standing committee for Finance and Resources

Per Bjørn Rekdal, Kulturhistorisk Museum, UiO, er leder av Working group on Governance

ICOM NORD

Norsk ICOM arrangerte i 2018 det årlige møtet for de nordiske ICOM-komiteene. Møtet ble gjennomført som en fagdag om publikasjonen *Mot nye relasjoner mellom museum og samfunn*. Her har fire av artikkelforfatterne fortalt om sine erfaringer i arbeidet med lokalbefolkningen om sensitive tema. I tillegg holdt Cecilia Lindbäck fra Sverige og Eero Ehanti fra ICOM Finland innlegg. Fagdagens hovedmål var å skape et treffpunkt for våre medlemmer og bidra til å få et nordisk perspektiv på temaene som ble belyst. I tillegg ønsket vi å få frem erfaringer man har gjort seg siden artiklene ble skrevet, samt å diskutere hovedutfordringene som man møtte. Fagdagen ble lagt i tilknytning til konferansen *You shall be heard?* i Kristiansand (se nedenfor), slik at medlemmene kunne delta på begge arrangementene.

Samtidig ble det tatt initiativ til et nordisk samarbeid om tilbakeføring av samisk materiale, og styremedlem Birgitta Fossum holdt et innlegg om temaet. Det er ulik bevissthet og innsats på dette området i de nordiske landene, og Norsk ICOM ønsker å bruke erfaringene fra de nordiske landene til å øve påtrykk for å fremme tilbakeføring.

KONTAKT MED PARIS

Kontakt og samarbeid med ICOMs hovedsekretariat i Paris er en viktig del av arbeidet i Norsk ICOM, og ivaretas dels av styret, dels av kontorsekretæren i Norges Museumsforbund. Inntrykket er at det høye aktivitetsnivået i Norsk ICOM blir lagt merke til og verdsatt av ICOMs ledelse og sekretariat.

De løpende saker gjelder blant annet godkjenning av nye medlemmer, utstedelse av medlemskort, erstatning av tapte kort, og selvsagt innbetaling av kontingenten fra medlemmene, som for størstedelens vedkommende går til organisasjonen sentralt. I 2018 ble det arbeidet for å effektivisere betalingsrutinene mellom den norske nasjonalkomiteen og hovedsekretariatet.

DEN INTERNASJONALE MUSEUMSDAGEN

Norsk ICOM oppfordret norske museer til å markere dagen og flere museer fulgte oppfordringen.

ETIKK

Norsk ICOM har vært samarbeidspartner i Vest-Agder-museets treårige prosjekt "Samfunnsaktør i teori og praksis" som også handler om museenes samfunnsrolle. Resultater fra dette prosjektet, i tillegg til ICOMs etiske regelverk, har lagt grunnlag for workshops som holdes av Kathrin Pabst, Paal Mork og Eva Mæhre Lauritzen, avhengig av tema og målgruppe. I 2018 holdt Paal Mork en workshop fr Helgelandsmuseene.

Høsten 2018 har vi begynt å forberede et nytt etikkprosjekt, etter flere innspill fra våre medlemmer om behovet for et etisk råd eller en lignende hjelp som kan tas i bruk ved etiske utfordringer. Vi har konkludert med at et slikt råd vil kunne være (for) krevende å jobbe med i praksis, samtidig ser vi tydelig at det er flere og flere områder som peker seg ut som særskilt relevant for medlemsinstitusjonene i Norge, eksempelvis samtdokumentasjon, avhending eller sponsorer/egeninntjening. Vi har kommet frem til at en konkretisering, utdypning eller supplering av ICOMs museumsetiske regelverk, med utgangspunkt i

utfordringene vi ser i Norge, vil være et mer hensiktsmessig mål for å møte disse utfordringene. Norsk ICOM er i dialog med Norges Museumsforbundet om et nytt prosjekt de kommende årene.

Internasjonal konferanse med bred tilnærming til viktige spørsmål: *You shall be heard?!*

Den 12. og 13. april ble konferansen "*You shall be heard?! How (not) to use personal narratives*" arrangert i Kristiansand, i tett samarbeid med Vest-Agder-museet som stod som arrangør.

Konferansen ble holdt på engelsk, med profilerte foredragsholdere. Første konferansedag var viet internasjonale tendenser og begrensninger for museumsansatte i andre europeiske land, samt muligheter og utfordringer knyttet til å dele egen livshistorie med et større publikum. Andre konferansedag fokuserte foredragsholderne på praktisk arbeid med innsamling og videreformidling av beretninger og samarbeid med lokalsamfunnet. Alle foredrag ble streamet og også lagt ut som egne enheter på museumsogsamfunn.no, museumsandsociety.no og konferansens egen nettside www.youshallbeheard.com. Tre workshops ble arrangert om ettermiddagen andre konferansedag. Disse handlet om hvordan museer faktisk kan forandre liv, hvordan samarbeidet med lokalbefolkningen fungerer best og hva man bør ha i mente når man samler inn personlige beretninger.

Nærmere 80 personer fra åtte forskjellige land deltok på konferansen, og tilbakemeldingene har vært svært positive. Både tredelingen av konferansen, men også workshops og middagen med filosofisk innslag av Henrik Syse ble godt mottatt. Vi har brukt konferansen aktivt for å synliggjøre arbeidet ved norske museer i utlandet – blant annet ved markedsføring av konferansen gjennom flere ICOM-komiteer – og også for å styrke samarbeidet mellom museet og andre fag- og forskningsmiljøer. Flere studenter og ansatte fra universiteter og andre fagfelt var til stede.

ICOMS GENERALKONFERANSE 2022

I november 2017 søkte Norsk ICOM i samarbeid med Norges Museumsforbund, museene i Oslo og VisitOslo om å arrangere ICOMs generalkonferanse i 2022. Arbeidet med kandidaturet fortsatte i 2018.

I mars gjennomførte ICOMs generaldirektør Peter Keller «site visits» hos de tre kandidatbyene Alexandria, Praha og Oslo sammen med en PCO (Professional Congress Organiser) som var engasjert av ICOM sentralt for å evaluere budene. Det ble avholdt møter med organisasjonskomiteen, med Kulturdepartementet og med Oslo kommune. Videre ble arenaene for selve konferansen (Norges Varemesse), åpningsseremonien (Holmenkollen), avslutningsfesten (Norsk Folkemuseum), samt byggeplassene for Munchmuseet og Nasjonalmuseet besøkt.

De tre kandidatbyene presenterte seg ved årsmøtet i Paris 6.-8. juni. Norsk ICOM i samarbeid med VisitOslo hadde utarbeidet en presentasjon og en promovideo som ble presentert i plenum, og det ble produsert tre-språklig materiell som besøkende ved standen kunne ta med seg.

Oslos bud ble vurdert som det beste og mest gjennomarbeidete, men valget falt på Alexandria. Det vil være første gang konferansen legges til Afrika/Arabia.

SAMARBEID MED ANDRE INTERNASJONALE KOMITEER

Norsk ICOM har et tett og godt samarbeid med de øvrige nordiske komiteene. I april arrangerte Norsk ICOM årets ICOM Nord, et årlig møte med alle de nordiske komiteene (se egen omtale). I arbeidet med en internasjonal komite for etikk samarbeider Norsk ICOM med ICOM Danmark.

Norsk ICOM deltar også i prosjektet Reimagining The Human: Exploring Best Practice In Object-Led Work With Ethnographic Collections sammen med ICME (den internasjonale komiteen for Etnografiske museer og samlinger) og ICOMs nasjonalkomiteer i Pakistan, Tyskland og Kroatia. Prosjektet har fått støtte gjennom ICOMs program Special Projects.

Det arbeides for å etablere en internasjonal komité for miljø og bærekraft, og Norsk ICOM støtter arbeidet der Morien Rees deltar i en arbeidsgruppe og deltok på et nettverksmøte i Kyoto om temaet som en forberedelse til generalkonferansen.

BLUE SHIELD/ TRUET KULTURARV

Norsk ICOM er representert i Den Norske Blue Shieldkomiteen ved styreleder.

KONTAKT MED MEDLEMMENE

Norsk ICOMs nettside er medlemmenes viktigste kanal for å få informasjon om komiteens virksomhet. I tillegg til nettsiden ble det sendt informasjon på e-post gjennom året. Også ICOM-medlemmer i andre land kan få glede av informasjon fra Norsk ICOM, da en større del av innholdet på nettsiden også finnes på engelsk.

SAMARBEID MED ANDRE

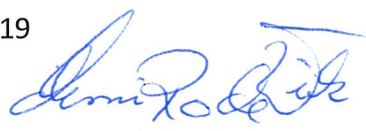
Norsk ICOM kjøper kontortjenester hos Norges Museumsforbund og samarbeider med dem blant annet i forbindelse med arrangement av det nasjonale museumsmøtet som i 2018 ble arrangert i Mosjøen.

Norsk ICOM fikk i 2018 som tidligere år økonomisk støtte fra Norsk Kulturråd, og har hatt faglig samarbeid med denne institusjonen. Gjennom samarbeidet i Blue Shield-komiteen har Norsk ICOM kontakt og samarbeid med søsterorganisasjonene ICOMOS (kulturminner), IFLA (bibliotek) og ICA (arkiv).

Årsmeldingen er vedtatt av styret i Norsk ICOM 14.02.2019

Paal Mork

Stein Adler Bernhoft

Mimi Rode Wiik

Birgitta Fossum

Kathrin Pabst